

Pensioeninfo

nieuwsbrief

8

Uitgave van Stichting Pensioenfonds
Hoogovens, **januari** 2016

VAN HET BESTUUR

2015 was jaar van grote veranderingen

Het afgelopen jaar zijn de financiële spelregels voor pensioenfondsen door de overheid gewijzigd. Om de kans op pensioenkortingen te verkleinen, moeten we hogere buffers aanhouden. Daarnaast is de rekenrente door De Nederlandse Bank (DNB) in de zomer aangepast waardoor de dekkingsgraad daalde. Ook zijn de regels rondom pensioenverhogingen veranderd. In overleg met vertegenwoordigers van de werknemers, pensioengerechtigden en werkgever hebben we de nieuwe regels ingevoerd. We hebben gekeken naar de gevolgen van de nieuwe regels voor pensioenverhogingen, het vaststellen van de premie en pensioenkortingen voor de verschillende generaties. Belangrijk daarbij was een evenwichtige verdeling van lusten en lasten over de generaties en dat voldoende beleggingsrisico kunnen nemen. Het beleggingsrisico konden we door de nieuwe regels zelfs iets vergroten. Daarmee verwachten we te profiteren van dat aandelen op lange termijn een hoger rendement geven dan de rente. Dat hogere rendement hebben we nodig om de pensioenen te kunnen verhogen.

Samen met de achterbannen bekeken we de bestuursstructuur van ons pensioenfonds opnieuw. Dit moet leiden tot een betere bestuursstructuur en versterking van het interne toezicht op het bestuur. Voor het eerst daalden sommige rentes onder nul. Bij zo'n negatieve rente moeten we betalen voor geld op een beleggingsrekening in plaats van dat we daar geld voor krijgen. Helaas waren de rendementen op aandelen niet genoeg om het effect van de dalende rente op de verplichtingen te compenseren. Hierdoor daalde onze beleidsdekkingsgraad tot onder 110% en mogen we volgens de nieuwe regels de pensioenen niet verhogen. Omdat onze buffers lager zijn dan de nieuwe regels eisen (beleidsdekkingsgraad van 120%), hebben we bij DNB een herstelplan moeten indienen. We verwachten ook de komende jaren niet of nauwelijks de pensioenen te kunnen verhogen.

Jelle Mensonides, interim voorzitter

Geen financiële ruimte om de pensioenen te verhogen

Op basis van de beleidsdekkingsgraad per eind oktober stelt het bestuur vast hoeveel de pensioenen verhoogd mogen worden. Omdat de beleidsdekkingsgraad uitkwam op 109% en dit lager is dan de ondergrens van 110% mogen de pensioenen volgens de wet niet worden verhoogd.

Hierdoor groeit de achterstand op de prijs- of loonontwikkeling. De pensioenen van pensioengerechtigden zijn niet verhoogd met de prijsstijging van 0,66% over de periode oktober 2014 tot oktober 2015. Daardoor komt de totale achterstand voor pensioengerechtigden uit op 13,14%. De opgebouwde pensioenaanspraken van werknemers zijn niet verhoogd met de stijging van de cao-lonen in 2015 van 1,90%. De totale achterstand voor werknemers op de loonontwikkeling loopt hiermee op tot 12,23%.

Premie blijft 28%

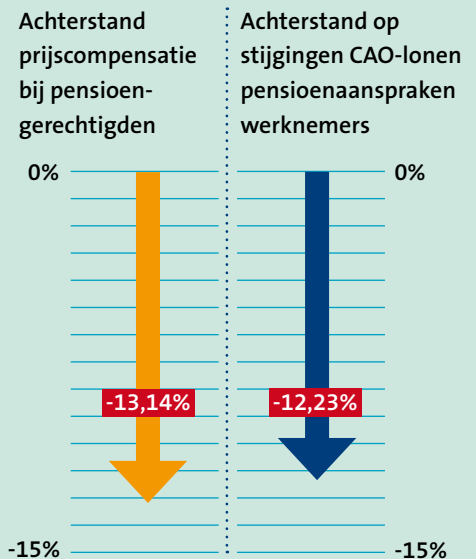
De premie van 28% van de pensioengrondslag is vastgesteld voor een periode van drie jaar en geldt nog tot en met 2017.

Premieoverschot

In 2015 bedroeg de premie 18,8%. Dat is minder dan de 28% die is betaald. Dit premieoverschot van 9,2% gebruikt het pensioenfonds om de opgebouwde pensioenaanspraken van actieve deelnemers te verhogen. Hiermee beperken we de groei van de achterstand van werknemers. Begin 2016 wordt de hoogte van de verhoging die uit dit premieoverschot kan worden betaald vastgesteld. Deelnemers ontvangen daarna van ons bericht over dit besluit. Voor 2016 is de premie vastgesteld op

24,6%. Dit is een forse stijging in vergelijking met 2015 onder invloed van de nieuwe rekenregels. Maar dit is wederom minder dan de 28% die is afgesproken. Het geld dat overblijft kan begin 2017 worden gebruikt voor een extra verhoging van de opgebouwde pensioenaanspraken van werknemers om de achterstanden in te halen of het verder oplopen van achterstanden te beperken.

Achterstand pensioenverhogingen vanaf 2008

Nieuwe bestuursstructuur effectiever en toekomstbestendig

Pensioenfonds Hoogovens nam in 2015 de bestuursstructuur onder de loep. Hierbij werd samen met vertegenwoordigers van de werknemers, werkgever en pensioengerechtigden onder andere gekeken naar de effectiviteit en toekomstbestendigheid van het bestuur.

Gekozen is voor continuering van de bestaande paritaire bestuursstructuur, maar wel met minder bestuursleden. Ook het interne toezicht is aangepast, terwijl het aantal leden van het Verantwoordingsorgaan groter wordt. Samengevat zijn de veranderingen:

- Het aantal bestuursleden wordt vermindert van 12 naar 8.
- Er komt een onafhankelijke externe bestuursvoorzitter die geen stemrecht heeft.
- De Commissie van intern toezicht wordt vervangen door een Raad van Toezicht.

- Het aantal leden van het Verantwoordingsorgaan wordt uitgebreid van 7 naar 11.

Sinds november 2015 is een kleiner overgangsbestuur, ook wel transitiebestuur genoemd, actief. Jelle Mensonides is de interim-voorzitter als opvolger van Wim Hamers. Om het transitiebestuur in kleinere samenstelling mogelijk te maken zijn drie bestuursleden vrijwillig teruggetreden. Vanwege de overgangsfase is besloten de hierdoor vrijgekomen functies binnen de huidige leden van het bestuur als volgt te verdelen:

- Geert-Jan Haveman is teruggetreden. Hierdoor kwam de functie van plaatsvervangend voorzitter vrij. Jaap Borst neemt deze functie nu op zich.
- Door het terugtreden van Rob Verhoef kwam de functie van secretaris vrij. Deze rol is overgenomen door Bas Neelis.
- Tot slot legde Frans Candel zijn lidmaatschap van het bestuur neer. Hub Littmann heeft zijn plaats in het dagelijks bestuur overgenomen.

Het transitiebestuur bestaat nu uit acht leden waarvan vier werkgeversvertegenwoordigers (waaronder de interim-voorzitter), twee werknemersleden en twee pensioengerechtigde leden. Het transitiebestuur heeft o.a. als taak de werving en selectie van de nieuwe onafhankelijke bestuursvoorzitter en de leden van de Raad van Toezicht in gang te zetten. Hiernaast worden in maart 2016 verkiezingen georganiseerd voor de leden in het Verantwoordingsorgaan namens pensioengerechtigden. Die wijzen vervolgens hun vertegenwoordigers in het bestuur namens de pensioengerechtigden aan. Naar verwachting zullen alle aanpassingen in de bestuursstructuur halverwege 2016 zijn doorgevoerd.

Regels voor toeslagverlening (pensioenverhogingen) aangepast

Door de nieuwe wettelijke regels moest Pensioenfonds Hoogovens het toeslagbeleid aanpassen. Het nieuwe toeslagbeleid luidt als volgt:

In de tabel hieronder worden de uitgangspunten voor het toekennen van pensioenverhogingen en -verlagingen weergegeven.

Beleidsdekkingsgraad	Wel of geen verhogingen toegestaan
Lager dan 110%	Geen verhogingen mogelijk
Tussen 110% en 125%*	Gedeeltelijke verhogingen mogelijk (naar rato)
Vanaf 125%*	Volledige verhogingen mogelijk Bepaalde mate van jaarlijkse inhaalverhoging mogelijk

Als de beleidsdekkingsgraad langer dan 5 jaar lager is dan 104,3%, moet het pensioenfonds de pensioenen en de opgebouwde pensioenaanspraken verlagen (mag uitgesmeerd worden over maximaal 10 jaar). Bij een beleidsdekkingsgraad van 89%* of lager moeten de pensioenen zelfs direct worden verlaagd.

Als er genoeg geld in kas is, verhogen we per 1 januari de pensioenuitkeringen van pensioengerechtigden met de prijsstijging in Nederland over de periode oktober tot oktober van het vorige jaar. De opgebouwde pensioenen van werknemers verhogen we met de stijging van de caolonen bij Tata Steel in IJmuiden. Om dit te bepalen kijkt het bestuur naar de hoogte van de beleidsdekkingsgraad. Bij een beleidsdekkingsgraad lager dan 110% worden er geen toeslagen toegekend. Bij een beleidsdekkingsgraad vanaf ongeveer 125% worden er volledige toeslagen toegekend. De exacte beleidsdekkingsgraad vanaf waar volledige verhogingen worden toegekend, varieert in de tijd en is afhankelijk van onder andere de hoogte van de rente. Voor het besluit over toeslagverlening wordt deze beleidsdekkingsgraad in oktober vastgesteld. Ligt de beleidsdekkingsgraad tussen 110% en 125% dan worden de pensioenen gedeeltelijk verhoogd. Als op 31 oktober de beleidsdekkingsgraad hoger dan 125% is dan kan het bestuur besluiten om een inhaaltoeslag toe te kennen. Het vermogen boven de beleidsdekkingsgraad van 125% is voor 1/5 deel beschikbaar voor het inhalen van niet toegekende toeslagen of het goedmaken van eventuele doorgevoerde kortingen.

* Deze stand varieert en is afhankelijk van onder andere de rente.

Herstelplan voor verhoging dekkingsgraad

Onze beleidsdekkingsgraad ligt onder het wettelijk vereiste niveau van 120%. Daarom dienden we op 1 juli 2015 een herstelplan in bij De Nederlandsche Bank (DNB).

In het herstelplan staan de maatregelen die het pensioenfonds neemt om de beleidsdekkingsgraad weer op het vereiste niveau te brengen. Sommige maatregelen zijn wettelijk voorgeschreven, zoals met betrekking tot pensioenverhogingen. De maatregelen zijn ook onderdeel van het reguliere toeslagbeleid. Het was niet nodig om in het herstelplan extra maatregelen op te nemen. We hebben maximaal 10 jaar de tijd om weer op het vereiste niveau te komen. Volgens het herstelplan is dit haalbaar.

Het herstelplan is gebaseerd op schattingen gemaakt met een model en heeft geen voorspellende waarde. Een belangrijke aanname is dat de rente in de toekomst weer naar meer normale niveaus terugkeert.

Zolang de beleidsdekkingsgraad onder het vereiste niveau ligt moet het pensioenfonds ieder jaar opnieuw aantonen dat de beleidsdekkingsgraad binnen de termijn van 10 jaar naar het vereiste niveau kan groeien.

Betaaldata 2016

De uitbetalingsdata voor 2016 zijn naar verwachting:

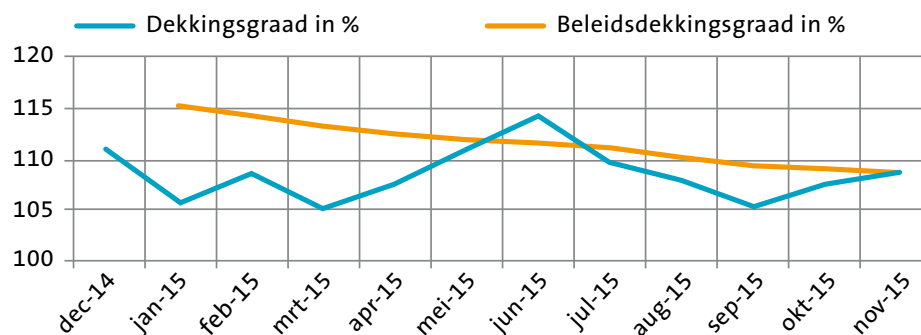
Dinsdag	26 januari	Dinsdag	26 juli
Woensdag	24 februari	Woensdag	24 augustus
Donderdag	24 maart	Donderdag	22 september
Dinsdag	26 april	Dinsdag	25 oktober
Woensdag	25 mei	Donderdag	24 november
Donderdag	23 juni	Dinsdag	20 december

Voor pensioengerechtigden is de bijdrage Zorgverzekeringswet gestegen van 4,85% naar 5,50% van de AOW en van 4,85% naar 5,50% van het pensioen. Het maximale inkomen waarover u premie betaalt, is gestegen van € 51.976 naar € 52.763.

De gevolgen voor uw nettopensioen ziet u voor het eerst bij de betaling in januari.

De dekkingsgraad in 2015

De start van 2015 was sterk. We zagen in het eerste half jaar de dekkingsgraad stijgen van 106,4% aan het begin van 2015 naar 114,0% per eind juni. Dit werd met name veroorzaakt door een stijging van de rente. Hierdoor daalden de pensioenverplichtingen (de kosten voor de huidige en toekomstige pensioenen) met bijna € 900 mln. Dit zorgde met name in het tweede kwartaal voor een sterke stijging van de dekkingsgraad. Maar vanaf de zomer daalde de rente waardoor de pensioenverplichtingen stegen en bovendien deden de aandelenmarkten het slecht. Hiernaast veranderde DNB de manier waarop zij de rente berekenen, wat zorgde voor een minder resultaat. Hierdoor daalde de dekkingsgraad weer tot 108,3% per eind november. Sinds 1 januari 2015 kennen we naast de actuele (maand) dekkingsgraad de beleidsdekkingsgraad (oranje lijn in de grafiek). Dit is de gemiddelde dekkingsgraad over de voorgaande 12 maanden. De beleidsdekkingsgraad is voortaan de basis voor beslissingen die het bestuur van het pensioenfonds moet nemen over bijvoorbeeld pensioenverhogingen. De beleidsdekkingsgraad daalde in 2015 van 116,2% aan het begin van het jaar naar 108,5% per eind november.

Beleggingsonderzoek van De Nederlandsche Bank

In het voorjaar van 2015 heeft DNB een beleggingsonderzoek afgerond bij het pensioenfonds. Hieruit bleek dat SPH op enkele onderdelen niet voldeed aan de nieuwe wettelijke vereisten. Daardoor heeft het bestuur met de uitvoeringsorganisatie en met behulp van externe deskundigen veel aandacht moeten besteden aan het herstellen van deze situatie. Er is een nieuw beleggingsplan geschreven op basis van een nieuw uitgevoerde ALM berekening (onderzoek over de samenstelling van het vermogen in relatie tot de pensioenverplichtingen). Het nieuwe

plan kijkt overigens niet sterk af van de bestaande verdeling van de beleggingen; alleen zal de organisatie van de beleggingen en het risicomanagement strakker moeten worden aangestuurd om te voldoen aan de wettelijke vereisten. De nieuwe pensioenwet biedt de mogelijkheid eenmalig het risicoprofiel van het pensioenfonds te verhogen. Dit moet overigens wel worden goedgekeurd door DNB. Met dit risicoprofiel kan het pensioenfonds op langere termijn een beter rendement realiseren. Pensioenfonds Hoogovens heeft inmiddels de goedkeuring gekregen.

De pensioenpremie

Zolang u pensioen opbouwt, betaalt u samen met uw werkgever de pensioenpremie. Van de pensioenpremie betaalt u zelf 30% en uw werkgever 70%. Tot en met 2017 is de premie 28% van uw pensioengrondslag. De pensioengrondslag is uw pensioengevend salaris minus de franchise van €12.953 in 2016. Uw pensioengevend salaris in de collectieve pensioenregeling is in 2016 maximaal € 101.519.

Premie

Door de nieuwe financiële regels stijgt de premie van 18,8% in 2015 naar 24,6% in 2016. Bij het berekenen van de premie gaat het pensioenfonds uit van een rendement na aftrek van inflatie van 2,7%. Over de lange termijn verwacht het pensioenfonds een hoger rendement te maken. Het verschil tussen beide rendementen kan onder andere worden gebruikt om de pensioenen in de toekomst aan te passen aan de cao-verhogingen en prijsverhogingen.

Haalbaarheidstoets

Met een door DNB voorgeschreven haalbaarheidstoets moeten pensioenfondsen over een periode van 60 jaar aantonen dat de premie-inleg en het rendement op beleggingen samen voldoende is om de pensioenen te kunnen uitbetalen inclusief pensioenverhogingen. Het pensioenfonds keek samen met vertegenwoordigers van de werknemers, pensioengerechtigden en werkgever naar de uitkomsten van de haalbaarheidstoets. De conclusie is dat er voldoende kans is en we over de lange termijn de ambitie met betrekking tot pensioenverhogingen kunnen waarmaken. Dit betekent echter niet dat uw pensioen altijd wordt verhoogd. Bij slechte economische omstandigheden groeien de pensioenen en de opgebouwde pensioenaanspraken niet mee met de prijs- of loonstijgingen en zijn zelfs kortingen niet uitgesloten. De uitkomst van de toets zegt niets over de korte termijn, daarvoor kunt u beter kijken naar de actuele dekkingsgraad.

Nieuwe website voor betere communicatie via internet

Het pensioenfonds gaat meer digitaal communiceren. Hiervoor werken we aan een nieuwe website en ontwikkelen we een 'mijnomgeving'. Deze omgeving noemen we Mijn pensioen. Een voordeel van Mijn pensioen is dat u altijd toegang heeft tot uw persoonlijke pensioeninformatie. U kunt dit namelijk bekijken op elk moment dat u wilt. Hiernaast levert digitale communicatie op termijn voor het pensioenfonds een kostenbesparing op en is het beter voor het milieu. Maar het blijft mogelijk om uw pensioeninformatie schriftelijk te ontvangen als u dat liever wilt. Binnenkort ontvangt u van ons een bericht hierover. Wij informeren u daarin over de nieuwe website en Mijn pensioen en zullen u vragen uw e-mailadres in te vullen in uw profiel op Mijn pensioen. U krijgt toegang tot Mijn pensioen door in te loggen met uw DigiD.

We werken hard aan de ontwikkeling van de website en Mijn pensioen. Wilt u ons hierbij helpen door uw mening te geven? Geef u dan op voor het testpanel door een email te sturen naar communicatie@pfhoogovens.nl waarin u aangeeft lid van het testpanel te willen worden.

Vragen en antwoorden

1. Wat zijn de gevolgen van de nieuwe financiële regels voor de kans op pensioenverhogingen?

Door de hogere buffer die Pensioenfonds Hoogovens moet aanhouden, is voor de komende jaren de kans kleiner dat de pensioenen (volledig) kunnen worden verhoogd. Maar op de langere termijn zorgen de hogere buffers ervoor dat we beter bestand zijn tegen financiële tegenslagen.

2. Wat is mijn pensioengrondslag?

De pensioengrondslag is uw pensioengevend salaris (maximaal € 101.519 in 2016) min de franchise. De franchise is het deel waarover u geen pensioen opbouwt, omdat u later ook AOW ontvangt. De franchise is in 2016 € 12.953.

3. Waarom heeft het pensioenfonds weer een actief herstelplan?

Omdat de beleidsdekkingsgraad van Pensioenfonds Hoogovens onder de vereiste beleidsdekkingsgraad ligt, was het pensioenfonds verplicht om voor 1 juli 2015 een herstelplan in te dienen bij DNB. In dit plan staan de maatregelen die we nemen om de beleidsdekkingsgraad te herstellen. De beleidsdekkingsgraad per eind november was 108,5%. Dit is 11,5% onder de vereiste beleidsdekkingsgraad per eind november van 120,0%.

4. Hoe kan ik mijn ergens anders opgebouwde pensioen overdragen naar Pensioenfonds Hoogovens?

Om waardeoverdracht naar Pensioenfonds Hoogovens in gang te zetten, moet u de waardeoverdracht bij ons aanvragen. Op onze website bij de formulieren vindt u het formulier 'Waardeoverdracht'. Vul dit formulier in en stuur dit naar ons op. Dit kan online of per post. Wanneer wij het formulier hebben ontvangen zetten we de procedure in gang. U ontvangt vervolgens van ons een offerte. Pas wanneer wij de door u onder-

tekende offerte ontvangen, zal de waarde van uw pensioenaanspraken daadwerkelijk worden overgedragen. Omdat veel pensioenfondsen een lage dekkingsgraad hebben, kan het zijn dat de waardeoverdracht nog niet meteen plaats kan vinden.

5. Wat is er in 2015 veranderd met betrekking tot de AOW-leeftijd?

Op 2 juni nam de Eerste Kamer het wetsvoorstel met betrekking tot het versneld verhogen van de AOW-leeftijd aan. De AOW-leeftijd komt hierdoor in 2018 uit op 66 jaar en in 2021 op 67 jaar. Bent u geboren ná april 1954 dan is uw AOW-leeftijd 67 jaar. Vanaf 2022 is de AOW-leeftijd gekoppeld aan de levensverwachting. Dit betekent dat wanneer de levensverwachting verder stijgt, ook de AOW-leeftijd verder stijgt. Meer informatie over de AOW en uw AOW-leeftijd vindt u op de website van de Sociale Verzekeringsbank (www.svb.nl).

6. Ik wil vervroegd met pensioen. Wanneer moet ik dat aangeven?

U moet minimaal drie maanden voordat u met pensioen gaat uw gewenste pensioeningangsdatum aan ons doorgeven.

7. Waarom krijgen werkenden wel een verhoging over 2015 en pensioengerechtigden niet?

Dat komt omdat sociale partners in het cao-overleg hebben afgesproken over 2015 meer te betalen dan de benodigde premie. Wat hierdoor extra aan pensioenpremie is betaald, wordt gebruikt om de opgebouwde pensioenaanspraken van werkenden te verhogen. Als sociale partners hadden afgesproken deze extra premie niet te betalen dan hadden werknemers, net als pensioengerechtigden, geen verhoging gekregen. Wel hadden werknemers dan meer salaris ontvangen.

Meer informatie

Informatie over de pensioenregeling vindt u op onze website, www.pfhoogovens.nl. Deze website is ook bereikbaar via Tata Steel Online. Ga naar 'Tata Steel en Ik', klik op 'Dienstverband' en vervolgens op 'Pensioen'. Deze nieuwsbrief is een uitgave van Stichting Pensioenfonds Hoogovens, januari 2016. Realisatie: vMtB Communicatie, Driehuis. Vormgeving: M.art, Haarlem.

